
เสรีภาพขั้นพื้นฐาน

- ❖ เสรีภาพในการแสดงออก - Freedom of Expression
- ❖ เสรีภาพในการชุมนุม - Freedom of Assembly
- ❖ เสรีภาพในการรวมตัวกันเป็นสมาคม - Freedom of Association
- ❖ สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว - Rights to Privacy

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

- ❖ ICCPR - International Covenant on Civil and Political Rights
- ❖ ไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2539 และมีผลใช้บังคับกับไทยเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2540
- ❖ ไทยมีคำแถลงตีความใน 2 ประเด็นคือ
 - ❖ (1) การใช้สิทธิการกำหนดเจตจำนงตนเอง ซึ่งไทยมิให้ตีความว่า อนุญาตหรือสนับสนุนการกระทำใด ๆ ที่จะเป็นการแบ่งแยกดินแดน และ
 - ❖ (2) เรื่องการห้ามโฆษณาชวนเชื่อเพื่อสงคราม นั้นไทยถือว่าไม่รวมถึงสงครามเพื่อป้องกันตนเอง ในกรณีที่ไทยจำเป็นต้องประชาสัมพันธุ์และชักชวนให้ประชาชนรักชาติในกรณีที่ต้องทำสงครามเพื่อป้องกันการรุกรานจากประเทศอื่น

ICCPR ข้อ 19

- ❖ 1. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง
- ❖ 2. บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา รับและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงพรมแดน ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยวาจาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือการตีพิมพ์ในรูปแบบของศิลปะ หรือโดยอาศัยสื่อประการอื่นตามที่ตนเลือก
- ❖ 3. การใช้สิทธิตามที่บัญญัติในวรรค 2 ของข้อนี้ ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบพิเศษควบคู่ไปด้วย การใช้สิทธิดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดในบางเรื่อง แต่ทั้งนี้ข้อจำกัดนั้น ต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายและจำเป็นต่อ
 - ❖ (ก) การเคารพในสิทธิหรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น
 - ❖ (ข) การรักษาความมั่นคงของชาติ หรือความสงบเรียบร้อย หรือการสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน

ICCPR ข้อ 20

- ❖ การโฆษณาชวนเชื่อใดๆ เพื่อการสงคราม เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย
- ❖ การสนับสนุนให้เกิดความเกลียดชังในชาติเผ่าพันธุ์หรือศาสนา ซึ่งยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือการใช้ความรุนแรง เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ

- ❖ CERD - Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination
- ❖ สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ รับรอง พ.ศ. 2508
- ❖ ไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติ (เข้าร่วมภายหลังที่ข้ออนุสัญญาได้ตกลงแล้ว) เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2546 และมีผลใช้บังคับกับไทยเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2546
 - ❖ ไทยมีคำแถลงตีความทั่วไปว่า รัฐบาลไทยจะไม่ตีความหรือใช้บทบัญญัติใดๆ ที่ปรากฏในอนุสัญญาเป็นพันกรณีเกินกว่ารัฐธรรมนูญและกฎหมายภายในของไทยได้บัญญัติไว้
 - ❖ ไทยมีข้อสงวนต่อข้อ 4 (ขณีนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อถอนข้อสงวนข้อ 4)

“ประทุษวาจา” ตามนิยาม CERD

- ❖ การเผยแพร่ความคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเหนือกว่าทางเชื้อชาติ
- ❖ การเผยแพร่ความคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเกลียดชังอันเกิดจากความแตกต่างทางเชื้อชาติ
- ❖ การช่วยกระตุ้นให้เกิดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ
- ❖ การช่วยกระตุ้นให้เกิดการกระทำความรุนแรงต่อชนเชื้อชาติหนึ่งเชื้อชาติใด

ปิรามิด ของ “ประทุษวาจา”

‘Hate Speech’ Explained:
A Toolkit – Article 19

ระดับความรุนแรง
ของความเสียหาย

Severity of harm

ยุยงให้ฆ่าล้าง
เผ่าพันธุ์

Incitement
to genocide
and other
violations of
International
Law

Applicable
International
Legal
Instruments

Genocide
Convention
+
Rome Statute

MUST be restricted

ต้องถูกจำกัด

รณรงค์ส่งเสริมให้
เกลียดชังและนำไปสู่
การเลือกปฏิบัติ

Advocacy of
discriminatory
hatred constituting
incitement
to hostility,
discrimination or
violence

Article 20(2)
ICCPR

ประทุษวาจาที่อาจถูกจำกัดเพื่อ
ปกป้องสิทธิของผู้อื่นหรือเพื่อ
ความปลอดภัยของสาธารณะ

Hate speech which may be
restricted to protect the rights or
reputations of others, or for the
protection of national security or
of public order, or of public health
or morals

MAY be restricted

อาจถูกจำกัดได้

Article 19(3)
ICCPR

“ประทุษวาจา” ที่ถูกกฎหมาย
แต่อาจทำให้เกิดกังวลถึง
ความไม่อดทนเข้าใจต่อกัน

Lawful “hate
speech” raising
concerns in terms of
intolerance

must be
PROTECTED

ต้องถูก
คุ้มครอง

Article 19
ICCPR

3 คำถามสำหรับ ‘ประทุษวาจา’ (hate speech)

1. เรานิยาม **‘ประทุษวาจา’** ที่อาจถูกจำกัดได้ ว่าอย่างไร และแยกมันออกจากคำพูดที่จะต้องได้รับการคุ้มครองอย่างไร?
2. อะไรคือ**มาตรการเชิงบวก** ที่รัฐและผู้อื่นสามารถทำได้ เพื่อต่อต้าน **‘ประทุษวาจา’**?
3. **‘ประทุษวาจา’ ประเภทใด** ที่รัฐควรห้าม และภายใต้สถานการณ์อะไร?

3 คำถามสำหรับ ‘ประทุษวาจา’ (hate speech)

1. เรานิยาม ‘ประทุษวาจา’ ที่อาจถูกจำกัดได้ ว่าอย่างไร และแยกมันออกจากคำพูดที่จะต้องได้รับการคุ้มครองอย่างไร?
 - **ไม่มีนิยาม ‘ประทุษวาจา’ ที่คนเห็นต้องตรงกัน** รัฐควรยึดกฎหมายและพันธกรณีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
2. อะไรคือมาตรการเชิงบวก ที่รัฐและผู้อื่นสามารถทำได้ เพื่อต่อต้าน ‘ประทุษวาจา’?
 - **สร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดให้เกิดเสรีภาพในการแสดงออกและความเท่าเทียม** - เพื่อให้สามารถระบุได้ว่าอะไรคือต้นตอของความเกลียดชัง และเปิดโอกาสให้สามารถให้ข้อมูลแก้ไขความเข้าใจผิดได้มากที่สุด
3. ‘ประทุษวาจา’ ชนิดใด ที่รัฐควรห้าม และภายใต้สถานการณ์อะไร?
 - **ภายใต้สถานการณ์เฉพาะที่เป็นข้อยกเว้น กฎหมายระหว่างประเทศได้กำหนดให้รัฐต้องห้าม ‘ประทุษวาจา’ ในกลุ่มชนิดที่ร้ายแรงที่สุด** - ข้อห้ามดังกล่าวจะต้องไม่ถูกใช้ในทางที่ปิดกั้นการแทรกแซงจะต้องเหมาะสมและได้ส่วน และมีกลไกเยียวยาผู้เสียหาย

“Fake News”

- ❖ Misinformation – ข้อมูลที่ผิดโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ
- ❖ Disinformation – ข้อมูลที่ตั้งใจผิดหรือทำให้เข้าใจผิด
- ❖ Fake news – “ข่าวปลอม” หน้าตาเหมือนข่าว แต่ไม่ใช่ข่าว
- ❖ Propaganda – “พรอพาแกนด์” โฆษณาชวนเชื่อ